

MAGYAR SÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ——— 3.—	Negyedévre ——— 3.60
Félévre ——— 6.—	Félévre ——— 7.—
Egész évre ——— 12.—	Egész évre ——— 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Főszerkesztő:

Dr. GYÖRFFY GYULA.

Felelős szerkesztő:

BENEDEK ELEK.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. sz.

Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.

Apróhirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Mi az igazság?

Budapest, április 3.

Az igazság: akta. Az a hivatalos papiros, melyet hivatalos urak teleírnak, s hivatalból szétküldöznek. Igaz, hogy a hivatalos papirosokat emberek írják tele, s az emberek esetleg gyarlók is lehetnek, de a *hivatalos igazság* mindig hatalmas, erős. Ha valaki kétségbe merné vonni, imhol reá mutatnak az *aktákra*, s mindenki elnémul. A szónok és hallgató közönség egyaránt megdöbben, mert hallja, hogy ott a hivatalos akta.

Ime egy ügyefogyott gyámoltalan tanítónő sok-sok esztendei áldatlan félelem után fölbátorodik, keresi az igazságát, mely el volt temetve az akta-sírban — s az igazság nem támad fel, de az akta-sír fölemeli hatalmas szavát:

— Ne bánts a halottat, halandó ember, őt én temettem el s nekem mindig igazságom van. Lehet, hogy neki is van igazsága, de ő nem tudja aktákkal bizonyítani.

Ezelőtt tizenhat évvel nyugdíjba küldötték egy fővárosi tanítónőt. Miért? Talán elaggott, munkára képtelen volt, talán nem teljesítette a kötelességét? Nem. Azért küldötték nyugdíjba, mert egy *másiknak* okvetetlenül helyet kellett csi-

nálni. Nem is kérdezték meg tőle, nem is fenyegették meg vele, csak rövid ideig tartó s *hivatalos hatalommal reátmált szabadságolás* után nyakára küldötték a tisztí orvost, aki bizonyítványt állított ki, még pedig a következő értelemben: *«Nevezett Kiss Etelka tanítónőt kerestem a lakásán, nem találtam otthon s azt hallottam, hogy Gyöngyösön lakó nagynénjénél haldoklik.»* A tanácsnak ez az akta igazság volt s ennek az igazságnak az alapján Kiss Etelkát egyszerűen megfosztotta kenyerétől.

Igy volt-e városi hatalmasok? Az a két hatalmas, akik annak az aktának az igazságát elfogadták, immár nem tanuskodhatnak, mert előbb meghaltak, mint az akta szerint haldokló Kiss Etelka. Pedig Kiss Etelka nem haldoklott, csak beteg nagynénjét ápolta Gyöngyösön. Ámde tegyük fel, hogy Kiss Etelka valóban haldoklott, mint az orvosi bizonyítvány *haldomás után* bizonyította: hát azok az urak miért nem vártak egy-két napig, egy-két hétig, miglen a gyöngyösi hatóság hiteles bizonyítványa megérkezik, hiszen akkor a takarékos tanács a nyomorult pár száz korona nyugdíját is megtakaríthatta volna? Törvényes, igazságos dolog-e valakit ilyen alapon *tudta és akarata* ellenére nyugdíjazni? Ez a kérdés, Hal-

mos polgármester ur, nem az, hogy Kiss Etelka csak 1895-ben mert lépéseket tenni s hogy addig «élvezte» a nyugdíját. Te-remtő Istenem, micsoda bűn is volt attól a szegény nőtől, hogy felvette havonta a 24—25 forintot?

Hogy miért nem szólott előbb? ... Hogy miért nem kereste rögtön az igazát? Megmondjuk azt is.

Kiss Etelka mindjárt szólott. Elment Alkérhez, az akkori tanácsnokhoz, igen sokszor ment el, folyton kért, rimánkodott s mindig biztató szóval bocsátotta el a tanácsos; ő is, az utódja is. E szegény nő nem mert még csak gondolni sem arra, hogy igazságát követelve vádlólag lépjen fel azok ellen, akiknek uri jóindulatától függött folyton meg-megújuló reményének: a visszahelyeztetésnek, az ideiglenes alkalmaztatásnak teljesedése.

Ezért nem szól *akta* arról, hogy Kiss Etelka nem nyugodott belé nyugdíjaztatásába; ezért állhatott elő a polgármester azzal a formailag fontos, lényegében üres érvvel, hogy Kiss Etelka belényugodott sorsába, mert lám, nincs akta, mely arról szólna, hogy vele igazságtalanul bántak. Az olyan igazságnak a megértéséhez, melynek alapja az emberi érzés, a szilárd erkölcsi felfogás és nem a hivatalos akta:

Epizód.

— A Magyarország eredeti tárcája. —

Irta: Somogyi Endre.

A fürdő-szálló nagy erkélyéről látni lehetett az egész völgyet, melyben a kis erdélyi fürdő meghúzódott. Egyik oldalon a szabad fürdő, ahol a vendégek tengerifürdőt játszanak. Körülötte ákácok bólogatnak, köztük elő-előtűnik egy pohos vagy nyurga ur vöröscsikos fürdőruhában hadonászva, trüsszögésük s a víz locsogása is szinte idehallik.

A másik oldalon, a Kutyavillában erősen mulatoznak. Könnyeden öltözött nők táncolnak világos ruhás, tarka nyakkendős, összecsapzott hajú urakkal. Amolyan korán kezdődő fürdői mulatság lehet, a muzsikaszó vigan szól s a ki-vörösödött arcú férfiak egy-egy kiáltása felhallik az erkélyre.

Az erkélyen pedig unatkozva áll Emma asszony a bágyadt délutáni melegben. A virágok közt olyan, mint ama német kisasszonyok, akik az ismeretes olajnyomású képeken Margaréta-virágot tépegetnek. Unatkozó arcuk ezek a kis-asszonyok, ámbar hiszen lehet, hogy csakugyan szerelemről gondolkoznak mégis, mert a nők többnyire akkor gondolkoznak erről, ha unatkoznak.

Emma asszony bőségesen ráért gondolkozni. De valaki benyitott az erkély nagy üveges ajtaján s megzavarta. Sebess Viktor volt, a fürdő igazgatója. Sebessnek nagy fodros vörösszékfü-

volt a kabátján s fehér kalap a fején. A kalapot szelesen lecsapta az erkély párkányra, de lágy hangon beszélt, mint valami gyógyító hatású forrás.

— Megint durcáskodik, szép asszony? kérdezte azzal a bizalmaskodással, melyet ezek a nyári urak megszoknak így fürdőkön, talán mert félig-meddig doktoroknak képzelik magukat. Ez az ő pünkösdi királyságuk, a pillangó állapot, télire rendszeren begubózzák magukat s mint szürke nyárspolgárok kártyázzák át a hideget valamelyik vidéki város füstös kaszinójában.

— Durcáskodik, pedig jóformán a maga kedvéért rendeztem ezt a kis cécot.

— Süsse meg a cécot, nekem nem mulatság. Hiszen aki ur van itt, az mind beteg, aki meg egészséges, az vidéki.

— Na, na, van ám itt most egy igen kedves fiatal ember.

— Persze, talán a bogdándi segédjegyző?

— Nem éppen, egy pesti barátom, egy fiatal fiskális.

— Ugyan hagyjon békén a maga barátaival! Igen gyanusak.

— No nézze csak, én gondoskodni akarok a betegeimről. Maga unalom-beteg, a barátom — átutazóban — az is unalom-beteg, talán valahogy elúszik egymás betegségét. Hadd mutassam be legalább a fiút.

— Ez a maga betegségi teóriája már iszonyu. Kész betegség.

— Jól van, mondta Sebess, megfordult s vette a kalapját. Ugy tett, mint a boltos, aki kezdi elrakogatni a portékáját az alkudozó vevő elől.

Emma asszony rossz vevő volt, gondolkozott egy kicsit s visszahívta az ajtóból Sebess.

— Nem bánom hát, mutassa be a barátját. De ígérje meg, adja becsületszavát, hogy nincs a dologban semmi huncutság, hogy ez nem akar becsapás lenni. Annyiszor rászédtek már, maguk dícső lovagok, hogy akarok valami biztosítékot.

— Áll az alku, itt a becsületszavam a jószándékra — mondta Sebess s nevetve rázta meg az asszony kezét.

Emma asszonynak volt egy kis oka a bizalmatlanságra. Végül is, most alig huszonnégy éves s már két éve elvált asszony. Gyerek volt, mikor hozzáadták a hadnagyhoz, László Gyurkához s a házasságuknak két év alatt vége lett. A kölyök hadnagy vigan ment balra (különben is hajlandósága volt rá, hogy balra járjon), az asszony meg jobbra. Mint egy nyugós gyermek, akitől elvették a játékot, szakadt az anyja nyakába, sehogyan se tudott beletörödni, hogy most ismét gyermek s nem önálló asszony. A házasság járt az eszében mindig, olyan volt, mint a járatlan és makacs csónakázó, aki ha felborul, csak azért is elől kezd, mert csónakázni olyan jó s majd megmutatja ő, hogy tud, ha jó a csónak.

Elég szép volt, itt a kis fürdőben legszebb, megcsodálták az üde arcát, nagy szöke haját, gyermekes szemét, a kalapjairól, a puhán tapadó, merészen könnyű ruháiról meg állandóan beszéltek.

— Elvált asszony, mondta Sebess a barátjának, hát csak szórakoztasd.

nem lehet köze semminemű paragrafusnak. Oda szív és lélek kell.

Nem történnék-e meg, hogy az embe-
rekből szervezett bíróság a külső körülmények, a gyanu-jelek tanúsága alapján évekig tartó börtönre ítél ártatlan embert? Aztán időközben kiderül az ártatlansága: vajjon nem eresztik-e rögtön szabadon? Hivatkoznak-e az ítéletre, mely *lizesztendőről* szól, tehát az ártatlannak tessék tovább is ott maradni, dacára annak, hogy ártatlan? Szabadon eresztik.

A Kiss Etelka ügye megdőbentően hasonlít ehhez. Nincs, nem lehet a fővárosi tanács tagjai között egyetlen egy ember sem, aki nem tudja, nem látta be eddig, hogy a nyugdíjaztatás igazságtalan volt s midőn az *akták igazságát* hánytorgatják, ezzel leghathatósabbban bizonyítják, hogy az ügy nem tiszta — s mégis azt akarják, hogy Kiss Etelka maradjon tovább is nyugdíjban, mert hiszen az akta bizonyítja, hogy *véglegesen* nyugdíjazták. No hát, uraim, mutassák meg azt a hatalmas, egyedül lényeges aktát, mely azt bizonyítja, hogy *igazságosan* nyugdíjazták! Avagy a főváros tanácsának külön igazsága van, melyet gyarló emberi elmével megérteni nem lehet? A fővárosi tanácsnál a típrő igazság divik, mely végig gázol az egyéneken, aki utjában áll egyik vagy másik hatalmasnak? Mi ezt nem hihetjük, nem akarjuk hinni. Ha a tanács javaslatát a közgyűlés százszor megszavazza, még akkor is azt kérdezzük:

— Hol van az a másik, az az igazi, az a becsületes és szent igazság, mely nem az akták hátára íródik gyarló és févedő emberi kézzel, hanem — a szívekbe? És nem volna lelkünk azt mondani annak a meggyötrött nőnek, hogy ne keresse többé az ő szegény igazságát, hanem azt mondjuk: menjen tovább s keresse ott, ahol ítéletet nem a fővárosi tanács fog mondani s ahol a pártatlan

bíró *embert* lát a vádlóban és nem alkalmatlankodó, fellázadt *páriát*.

Meg kell találnunk azt a másik igazságot!
G. M.

Budapest, április 3.

Közös miniszteri tanácskozás. A bécsi közös miniszteri tanácskozáson tegnap érdemlegesen megbeszéltek a delegációk elé szánt összes előterjesztéseket, de ezek végleges megállapítását a ma délutáni tanácskozásra halasztották, melyen maga a király fog elnökölni. A mai nap délelőttjén Széll Kálmán tovább folytatja Körber dr. osztrák miniszterelnökkel az önálló vámtarifára és a kiegyezésre vonatkozó tárgyalásokat, bár annyi már most is föltétlenül bizonyos, hogy a magyar kormány a leghatározottabban állást foglalt az ellen, hogy e kérdések megoldását az őszi időszakra halasszák. Az új ügyekre vonatkozó tetteket tegnap végrekötve kihagyták az ez idei közös költségvetésből, mert az új ügyek technikai része még nincs teljesen megoldva.

A hosszúra nyúló tanácskozások, mint más esetekben is, úgy most is számtalan mende-mondára adnak okot, melyek közül különösen nagy visszataszítást és megütközést keltett egy esti újság cikke, mely a magyar kormány válságáról és visszalépéséről adott hírt. Ezzel ellentétben a bécsi sajtó megjegyzi abban, hogy bár a helyzet rendkívül komoly és tapintatos megoldásra szorul, de a két kormány pozíciójának szilárdságát ebből kifolyólag semmi veszély nem fenyegeti.

Képviselői körökben általánosan elterjedt az a nézet, hogy a kiegyezési kérdést egyelőre a jelen állapotnak az 1907-ik esztendőig való kitolásával oldják meg.

Mai napról a következő távirati értesüléseink vannak:

Bécs, április 3. A «Budapesti Tudósító»-nak távirják:

A két miniszterelnök ma hosszabb értekezésekben folytatta azon kérdések megbeszélését, amelyeket valamennyi előbbi találkozásuk alkalmával is szakadatlanul tárgyaltak.

Ezeket a megbeszéléseket, amelyek az összes elvi természetű kérdésekre kiterjedtek, a közel jövőben, legkésőbb a következő hét végén folytatni fogják.

A gyakori eszmecsere következtében lehetséges lesz a kérdések minden részletébe behatolni, úgy hogy azután az előadók mind a két részből az új vámtarifa harmadik olvasása céljából mielőbb összejöhessenek.

Körber dr. miniszterelnök valószínűleg a jövő héten e célból Budapestre utazik.

Bécs, április 3. (Budapesti Tudósító.) A kvóta-deputációk megválasztására a két parlamentet még a *jövő héten* felhívják. Erre vonatkozólag mind a két miniszterelnök azonos indítványokat fog előterjeszteni. A *küldöttségek valószínűleg április hó végén ülnek össze.*

A legközelebbi időben a delegációk megválasztásával is végez a két parlament. A delegációk összehívásának megkezdésére vonatkozólag a tegnapi közös miniszteri tanácskozáson elhatározták, hogy a mai koronatanácsban a Felsőháznak annak időpontját *május hó 6-át ajánlják.*

A Magyar Távirati Iroda jelentése:

Bécs, április 3. Széll Kálmán miniszterelnök ma délelőtt a magyar miniszterium palotájában hosszabban értekezett Körber osztrák miniszterelnökkel, amely alkalommal mindkét államot érdeklő, több közgazdasági ügyről tanácskoztak. Ezeket a tanácskozásokat, minthogy ma befejezést nem nyerhettek, legközelebb, valószínűleg a jövő hét végén Budapesten folytatják, amely célból Körber miniszterelnök Budapestre utazik. E tanácskozások befejezése után a két kormány szakelődési lehető legrövidebb idő alatt megkezdik az autonóm vámtarifa harmadik olvasását. A két miniszterelnök abban állapodott meg, hogy a parlamentet megkéri, hogy alakítsák meg a kvóta-küldöttségeket, amelyek előreláthatólag április végén ülnek össze tanácskozásra.

Délután 2 órakor a Burgban a Felsőházi elnöklésével közös miniszteri értekeztet volt, amelyben résztvettek Goluchowski, Kállay és Krieghammer közös miniszterek, Széll és Körber miniszterelnökök, Lukács és Böhm-Bawerk pénzügyminiszterek és Spaun báró, a haditengerészet parancsnoka. A tanácskozás tárgya a delegációk elé terjesztendő közös javaslatok végleges megállapítása volt. A delegációkat május 6-ára hívják össze és a két parlament legközelebb megválasztja delegátusait.

Két tengernagy és Magyarország. Hogy kellemlen osztrák szomszédaink a külföld előtt lehetőleg mindig elszikkasztják közjogi viszonyunkat és Magyarországot, azt régen tudjuk és értjük is. Az osztrákok el'ogult gőgje ez, amelyben azzal tetszelgnek maguknak, hogy csak egy nagy osztrák birodalom van, amelynek mellesleg van ugyan egy magyar gyarmata is, de erről szólni sem érdemes. Ripper ellentengernagy ur most a delegációk ülésének küszöbén igen rosszkor választotta meg éretlen hecsegésére az alkalmat. Hajórajunk mostanában sorra járta a földközi tenger kikötőit. Toulonban Besson francia tengernagy üdvözölte flottánkat s köszöntőjében háromszor is megemlítette, hogy

— S ha marasztaná?

— Talán maradnék.

— Talán? Hát én marasztom. Ne menjen el még holnap, várjon pár napig. Meglátja, elég kedves hely.

— Jó, maradok, egy kis feltétel alatt, mondta Kerekes s közelebb hajolt az asszonyhoz. Megteszi? Adjon holnapra egy csendes találkozót itt. Tudja...

Ránézett az asszonyra s nem folytatta a beszédet. Emma asszony ijedten, tágranyított szemmel nézett a férfira. Reszketett az ajaka s alig suttogta, inkább szomorúan, mint mérgesen:

— Nem szoktam találkákat adni!

Ugy érezte, mintha hideg, eltévedt bogárcák ütődtek volna az arcához s a fák közül apró erdei manók integetnének felé csufondárosan.

Nem szóltak egy szót se ezután hazáig.

Mikor a villájuk előtt elbucszkoddak, Sebess Viktor bizalmasan és gyanutlanul megkérdezte:

— Nos, hát jól mulatott, szép asszony?

A szép asszony odalépett mellé s úgy, hogy csak ő hallhatta, a mérges asszonyok sziszszegő suttogásával mondta:

— Pofon ütöm, Sebess, bizony Isten, pofon ütöm!

— Azt hiszem, — tűnődött később magában a furdögazgató, — a fiskális rossz fát tett a tűzre; biztosan megszegte a becsületszavamat s én kapok ki érte. Ugy látszik, még se biztosíték kell az asszonyoknak, hanem egy harmadik, akit üthessenek — azután.

— Kerekes Ákos barátom, mondta Emmának, Kerekes a fiskális. Ámbár most nem igen Kerekes, mert mind a négy kereket kiszedtettem a kocsijából.

— En nem értem, mondta aztán magában az igazgató, mikor estenden a két unalom-beteg sétálni indult a fenyves erdő felé s ő a mamával ballagott utánuk, én nem értem, micsoda biztosíték most ennek a csitri asszonynak, hogy a zsebében viszi az én becsületszavamat. Hiába ezeknek az asszonyoknak mindig kell egy szalmaszál, amibe kapaszkodjanak. A fiatalok ekkorra már eléggé megbarátkoztak s Kerekes a beszédet a házasságra terelte. Végül is egy elvált asszonyban lehet annyi női következetlenség, hogy szívesen beszél a házasságról.

— Hát nincs igazam mondja, — kérdezte Emma asszony, hogy újra férjhez akarok menni?

— Természetesen igaza van, de mért siet ezzel, nagyságos asszony?

— Hogyan sietek?

— No, hogy mindenáron menni akar? Azt tartom, hogy aki elvált asszony, az várhat, sietnie nem kell, mint a lánynak. Nyugodtabban ítélhet, hát inkább is válogathat.

— Nem gondolja, hogy udvariatlan? Kérdezte Emma, akit meglepett egy kicsit ez a beszéd. Látta, eddig a férfiak, a többiek mind csak sietettek.

— Hát ha ők voltak udvariatlanok, kérdezte Kerekes, hát ha? Mert végül is az nem siettetni a gyorsvonatot, aki nem akar róla lekésni.

Mit akar ez az ember? Kérdezte magában a fiatal asszony. Gondolatban önkéntelenül megtapogatta talán azt a kis becsületszót, melyet Sebess-től kapott, de aztán hamarosan felülkerekedett benne a járatlan és makacs eszónakázó. Figyelő szemmel nézte gavallérját, amint könyvedén és vidáman lépegetett mellette, fél szemmel, mintha a gondolatait kémlelte volna. Mikor aztán egy helyt néhány ledöntött fa állta útját, rövidesen elfogadta Kerekes segítő karját s azontul úgy haladtak, elfeledkeztek róla, hogy most már ismét sima az út.

A hegyes és hallgatag fenyvek szelíden sorakoztak az út mellett, olyan esendések voltak, semmi törekvés nem látszott bennük más, mint hogy bele ékelődjenek az ég sötétségébe. Valahonnan, itt-ott egy csillag bukkant elő s olyan volt, mintha a fákon rezgő disz lett volna. Csendes nyári hallgatás vette körül a halk beszédet, néha egy-egy foszlány szakadt ide a völgyben vidádó béli muzsikából.

Mikor jövet a ledöntött fához értek, Kerekes Ákos elmosolyodott magában. Talán az jutott eszébe, hogy e derék fák segítették a karjára ezt a kedves fiatal asszonyt.

— Ki hitte volna, kérdezte csendesen, hogy ebben az elveszett fészekben ilyen édes asszonyt talállok.

— Ez csak olyan beszéd, mondta az asszony s egy kis megindulás reszketett a hangjában. Hallgatott egy kicsit, aztán hozzátette.

— De hát holnap elmegy!

— El. Sajnos, kénytelen vagyok vele. Különbén is hát senki se maraszt.

az osztrák-magyar flottát látják a franciák vendégszolgálat. Válaszában Ripper ellentengernagy megköszönte a vendéglátást az osztrák haditengerészet nevében. A francia admirális tehát ismeri a mi közjogunkat, de a mi ellentengernagunk csak osztrák haditengerészetéről tud. A Ripper-tele verobekre nem érdemes ugyan ágyuval löni, de ezért a köszöntőért, melyben a «svaregelb contreadmirál» egyszerűen elikkasztotta Magyarországot, valaki felelős, mert az ilyen köszöntőknek a szövegét előre megállapítják hivatalból. Ott pedig kell, hogy tudják Magyarország közjogi viszonyát Ausztriához.

Osszeférhetlenségek. A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága április hó 10-én, délután 5 órakor ülést tart a Seemayer János és Vásárhelyi László képviselők ellen bejelentett összeférhetlenségi ügyekben.

Választviro interpellációk. A képviselőház hivatalos ügrendje szerint a következő interpellációk várnak elintézésre: 1. **Bedőházi János** a székely vasutak teljes kiépítése ügyében. Előterjesztett 1901. évi december hó 11-én. 2. **Rakovszky István** a nyírtamegyei közigazgatási hatóságok által elküvetett üldözések és zaklatások tárgyában. Előterjesztett 1901. évi december hó 12-én. 3. **Rákosi Viktor** a budapesti német énekes kávéházak megszüntetése tárgyában. Előterjesztett 1902. évi január hó 18-án. 4. **Reich Aladár** a baja-báttaszéki vasúti összeköttetés létesítése tárgyában. Előterjesztett 1902. évi február hó 8-án. 5. **Kovács Gyula** az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő-társulat ártér-fejlesztési ügyében. Előterjesztett 1902. évi február hó 22-én. 6. **Csávozszy Lajos** a brüsszeli cukorkonferencia tárgyában. Előterjesztett 1902. évi február hó 22-én. 7. **Szederkényi Nándor** az olasz kereskedelmi szerződés állítólagos meghosszabbításáról. Előterjesztett 1902. évi február hó 26-án.

A közoktatásügyi költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma terjesztette a képviselőház elé a közoktatásügyi miniszterium 1902. évi állami költségvetéséről szóló jelentését, melyben az egyes tételek változatlan elfogadását ajánlotta a képviselőháznak.

A katonatisztek májusi előléptetése. A bécsi Reichswehr azt írja, hogy az ideai májusi előléptetések úgy az osztrák, mint a magyar honvédségnél kedvezőbbek lesznek, mint a közös hadseregben. Így az 1894-ben kinevezett honvéd főhadnagyok mind századosok lesznek, sőt az 1895-beliek közül is többen, míg az 1894-iki közös főhadnagyoknak csak egy része lesz százados. A honvéd főhadnagyok különben is átlag félévvel hamarabb megkapják a harmadik csillagot, mint a közös tisztek. Nagy sérelem az osztrák lap szerint az is, hogy a most kinevezendő honvéd századosok közül a legfiatalabbak csak 1891-ben kerültek ki a Ludovika Akadémiából, míg a landwehr új századosai 1888-ban, a közös hadsereg új századosai pedig még 1887-ben kerültek ki a hadapród iskolából. Még a bécsújhegyi akadémiát végzett tiszteket is megelőzik most az előléptetésben legalább két évvel a Ludovika volt növendékei. E szerint a közös hadapródiskola bevégezése után tizenöt, az osztrák landwehr-hadapródiskola bevégezése után tizenhárom, a bécsújhegyi akadémia után tizenhárom, a Ludovika-akadémia bevégezése után pedig tíz év múlva válik a hadseregbe besorozott tiszt-helyettesből százados.

A tanítói nyugdíjalap. A képviselőház közoktatásügyi bizottsága a közoktatásügyi miniszternek a tanítói nyugdíj- és gyámialap, továbbá az 1894. évi XXVII. tc. alapján létesített országos tanítói nyugdíj- és gyámintézet 1900. évi állapotáról szóló jelentését felülvizsgálta s azt a képviselőháznak elfogadásra ajánlotta.

Megtámadott mandátum. Kiss Ferenc dr. szolnoki képviselő ellen a szolnoki függetlenségi és 48-as párt mandátumának megsemmisítése iránt petíciót nyújtott be.

A szentesi mandátum. A múlt évi október 27-én megtartott pótválasztáson a szentesi kerület képviselőjévé Molnár Jenő dr.-t választották Tasnády Antal dr.-ral szemben. Tasnády hívei a választást petíciójukkal támadták meg, melyet ma délelőtt tárgyalt a Kuria II. választási tanácsa. Az ítéletet holnap délben hirdetik ki.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 3.

A képviselőház ülése.

A kereskedelemügyi költségvetés tárgyalása foglalta le ma a képviselőházat, de a képviselők közt sokkal nagyobb érdeklődést keltettek a Bécsből jövő kétes hitelű híresek, mint a tényleges napirendhez alkalmazkodó felszólalások. A kiegyezési kérdés dominálta a folyosót s emellett csak az új delegátusok személye iránt támadt nagyobb érdeklődés. Jóformán a kényszerűségből jelenlevő minisztereken kívül alig hallgatta valaki a teremben a felszólalásokat, mert mindenki a folyosóra húzódott, hogy a nagyobb jelentőségű politikai események után tudakozódjék.

Apponyi Albert gróf nyitotta meg a képviselőház mai ülését, melyen Horánszky Nándor, Cseh Ervin, Plósz Sándor és Wlassics Gyula miniszterek képviselték a kormányt. A napirend előtt Apponyi Albert gróf elnök bemutatatta Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter új képviselői megbízólevelét. A kérvények benyújtása során került napirendre Temes vármegye fölrata is, melyben az 1715. évi XLIX. t.-c. törlesztést kéri, mert e törvény-cikk Rákóczy emlékét gyalázza. Ugyaneztőliról egyébiránt Kossuth Lajos és a 48-as honvédek érdemeinek elismerését kéri. Ugyancsak az elnök mutatta be az összeférhetlenségi bizottság jelentését is, mely szerint Szalay László képviselőre nézve a bizottság nem állapította meg az összeérhetlenséget.

Még Hegedűs Lóránt előadó terjesztette be a pénzügyi bizottságnak a soproni házadómentességre és az 1893. évi IV. t.-c. 14. §-nak kiegészítésére vonatkozó jelentését, mire a Ház áttért a kereskedelemügyi költségvetés részletes tárgyalásának folytatására.

Szalay László az állami közutak tételénél ama visszaélések ellen emelt kifogást, melyek a közutak építése körül felmerülnek és a visszaélések orvoslására felhívja a kereskedelemügyi miniszter figyelmét. Különösen azért kívánja ezt, mert a jó közutak létesítése első sorban a nyersiermelés érdeke.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter kijelenti, hogy a közutak ügyére különös gondot fog fordítani és első sorban arra lektet majd súlyt, hogy a közutak anyaga jó és olcsó legyen.

Kossuth Ferenc az ipari és kereskedelmi célokra előirányzott tételnél iparunkat egyoldalunak és üveg-házi termelvénynek minősíti, mert állandóan államsegélyre szorul annak tartatása. Ausztriában nem szorul az ipar segélyezésre, mégis négy és félszer annyit költ az osztrák állam az osztrák iparra, mint mi a magunkéra.

Felkiáltások a jobboldalon: Furcsa kijelentés! Kossuth Ferenc: Ne tessék itt csevegni, hanem tessék kimenni a folyosóra.

Jusch Gyula: Csak szavazni jöttek ide! Kossuth Ferenc felhívja a miniszter figyelmét a mezőgazdasági ipar fejlesztésére. Adatokkal bizonyítja, hogy az idegen behozatal elnyomja a mi ipari termelésünket és arra a következtetésre jut, hogy Magyarországon egészséges ipart teremteni nem lehet addig, míg mi magunk segítjük Ausztriát arra, hogy ellenünk küzdjön. A tételt nem fogadja el.

Perényi Zsigmond báró a háziipar érdekeinek védelmére emel szót. A háziipart fejleszteni kell, mert így téli idején is kényeret adhatnak a gazdáknak, aminek az lesz a következménye, hogy a kivándorlók száma csökkenni fog. A feloldón ipartejesztő bizottságokat kell létesíteni, melyeknek vezetője olyan ember legyen, aki alaposan ért az ipari ügyekhez és jó üzleti szelleme van. A gyáriparról szólva elismeri, hogy helytelen uton haladtak, mikor a bányászatra kellő súlyt nem fektettek és mert nem a földművelés alapján épült föl az ipar. Am ennek dacára is erősen fejlődött a gyáripar, míg a kis- és háziipar érdekében 1869 óta alig történt valami fontosabb intézkedés. Így jött létre az az állapot, hogy kisiparunk lassanként tönkrement. A kereskedőkre esik a vád, hogy a honi ipart nem karolják föl eléggé, hanem inkább selejtes külföldi árut szerznek be. A társadalom érdeklődését föl kell kelteni és akkor önálló vámterület nélkül is fejlődhetik a magyar ipar, mert az önálló vámterületnél is többet ér az a vámsorompó, amit minden magyar ember háza elé állíthat azzal a togadással, hogy idegen árut házába nem bocsát. A költségvetést részleteiben is elfogadja.

Csernoch János határozati javaslatot nyújt be,

mely szerint mutassa ki a kereskedelemügyi miniszter, hogy mely vállalatok kaptak állami segílyt. A költségvetést nem fogadja el.

Rubinek Gyula Zichy Jenő gróf ama nyilatkozatával foglalkozik, hogy az agráriusok az ipar támogatását megakadályozzák. Ezt a nyilatkozatot megcáfolja az Omge, 1895-ik évi programja.

Zichy Jenő gróf: Két év előtt más volt a programjuk, mint most!

Rubinek Gyula kifejti, hogy csakis megfelelő vámok mellett fejlődhetik iparunk. Ez a vámpolitika pedig a vámközösség fentartása mellett hajt majd legnagyobb hasznot...

Visontai Soma: Ausztria részére!

Rubinek Gyula: Ha versenyezni kell iparunknak más iparral, úgy inkább kezdetjük e versenyt Ausztriával, mint a nemzetközi iparral.

Visontai Soma: Rosszhiszemű beszéd ez! Tiszta hiperagrárizmus.

Rubinek Gyula a fogyasztási adóknak Ausztriától való különválasztását sürgeti, a cukoripar decentralizálását és a szeszipar fejlesztését. Az iparnak budapesti központosítását nem helyesli...

Visontai Soma: Miért nincs vidéki ipar? Bizonyára nem a közös vámterület miatt!

Rubinek Gyula szerint ez csak a múltban volt így, de a kiegyezési törvény révén még ezután is eléggé védekezhetünk a tisztességtelen osztrák verseny ellen. A kereskedelem visszamaradottságáról szólva, ennek okát abban látja, hogy a magyar kereskedelem sok tekintetben Ausztriától függ. Eppen ezért a független konzulátusok létesítését sürgeti és a költségvetést elfogadja.

Krasznay Ferenc kifejti, hogy a Kossuth-párt Széchenyi elveit követi gazdasági politikájában, mert célja az, hogy Magyarország a Kelet Angliája legyen. A szerződéses vámpolitika létesítését követeli s a költségvetést nem fogadja el.

Az elnök ezután szünetet adott, melynek elmúltával folytatták a költségvetés tárgyalását, melynél

Ernst Sándor a kisipar érdekében emelt szót.

Zichy Jenő gróf Rubinek Gyulával szemben kijelenti, hogy az Omge nem hiva az önálló vámterületnek. Magyar kereskedelmi muzeumok felállítását sürgeti a háttérben, mert ezáltal iparunknak új piacokat teremthetünk. A költségvetést elfogadja.

Major Ferenc szólott még az iparfejlesztésről, majd az elnök tett előterjesztést, mely szerint holnap folytatják a kereskedelmi, majd közoktatásügyi költségvetés tárgyalását.

Horánszky Nándor Széll miniszterelnök nevében arra kérte végül a Házat, hogy hététtől a költségvetési tárgyalás megszakításával a konverziót tárgyalják. A napirendet elfogadták és ezzel az ülés véget ért.

Világ folyása.

Budapest, április 3.

Brüsszeli hírek szerint Schalk-Burgert nagyon nyomós okok indították a béketárgyalás megkezdésére. Az európai bur delegátusok hallgatását úgy magyarázzák, hogy be akarják várni a legközelebbi napok eseményeit s csak ezután fognak a béke dolgában nyilatkozni. Ugyane hírek jelentik, hogy Kuyper németalföldi miniszterelnök berlini és párisi látogatása a cátolatok ellenére összefügg a béketárgyalással, amár nem egészen világos, hogy miképpen akar Kuyper közbelépni, miután az angol kormány néhány hónap előtt olyan kategorikusan tiltakozott minden beavatkozás ellen.

Kitchener jelenti Pretóriából: Sawley ezredes írja Bormanskopból március 31-éről, hogy a gárdadrágonosok egy osztagját kiküldte, hogy Bormanskoptól keletre 10 mérföldnyire hadműveleteket végezzenek és az volt a szándéka, hogy másnap egyestüljön a különítménnyel. Tegnap reggel ennek az osztagynak sikerült meglepni egy bur táborát. Az ellenség azonban erősítést nyert és harcra állott. Elénk ütközet után a dragonyosok kénytelenek voltak harcolva visszamenni, hogy a tőcsapattal egyesüljenek. Ez előnyomult és visszavetette az ellenséget északkelet felé. Négy angol tiszt megsebesült. Az ellenség vesztesége igen súlyos, hat burt elfogtak, hét megsebesült. Nem rossz, tehát a veszteség igen súlyos lehetett. Hat burt elfogtak, hét megsebesült!

A berlini National Zeitung a velencei találkozásról azt írja, hogy azon a tripoliszi kérdés is szóba került. A német birodalmi kancellár arról biztosította Prinettit, hogy ha majd ez a kérdés meg fog érni, Németország nem fog Olaszországnak nehézségeket okozni. Jól értesült körök a National Zeitungnak ezt a híret azzal egészítik ki, hogy a német kormány az a biztosítása, hogy Olaszország tripoliszi akciója elé nem fog nehézségeket gördíteni, egyáltalában

BUTOROK

ugy készpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabbból a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentren és Fuchs Testvéreknél.

É lapra hivatkozik tiz százalék engedélyben részeseimnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

(Andrássy-ut közlélben).

Naay képes árjegyzék ingyen.

nem új keletű, mert Olaszországnak már régebben tett kérdésére a német kormány kijelentette, hogy Olaszország érdekét Tripolisban támogatni fogja.

TÁVIRATOK.

Argentina és Chile.

London, április 3. A Times-nak jelentik Buenos-Ayresből tegnapi kelettel: Argentínának az az elhatározása, hogy két új hadihajót vesz 2 millió font sterlingért, megfelel a kormány ama politikájának, hogy Argentina fölényét a tengeren Chilével szemben fentartsa. A hajók építését olasz hajógyárakra bízzák. A költségek, a felszerelés költségeit kivéve, két évre oszlanak meg és az általános bevételekből fognak fedeztetni anélkül, hogy külföldi kölcsönt vennének föl.

London, április 3. A Times jelenti Valparaisóból tegnapi kelettel, hogy a chilei kongresszus rendkívüli ülészaknának összehívását 7-ére tervezik. A kongresszus elé terjesztendő indítványok egy Valparaisóban építendő molára, a Pinto és Errazuri cirkálóhajók eladására, valamint az andeszi vasút építésére vonatkoznak.

Anglia kártérítése.

Kovno, április 3. Anglia az itteni kormányzás útján 16.179 rubelt fizettetett ki kártérítésként 18 orosz alattvalónak, akiket az angol katonai hatóságok Dél-Afrikából kiutasítottak.

Németek Khinában.

London, április 3. A Times jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: Az amerikai kormány kérdészködésére kielégítő választ kapott Németországnak Santungban elfoglalt pozíciójára nézve. Igaz, hogy Németország ott jelentős ipari koncessziókat kapott, de azok nem kizárólagosak és nem teremtenek német monopóliumot. A tér tovább is nyitva marad a többi nemzetek versenye számára.

VIDÉK.

Magyar nyelvű plebánia. Miskolcra írja levelezőnk: A nagyszámú görög katolikus hívek legközelebb önálló plebániát kapnak. Az eperesi püspökség az önállósításhoz megadta hozzájárulását s kiküldötte Hoabay Andor kanonokot, aki a napokban a Miskolcon alakult szervező bizottsággal megállapította a plebánia jogvedelmét. Az iratokat már felterjesztették a közoktatásügyi miniszterhez s remélhető, hogy az új plebánia mielőbb létesül. Az új egyházban az istentisztelet nyelve kizárólag magyar lesz.

Vándorló szobor. Kőlcsey Ferenc szobrát, mint Szatmárról írják, mostani helyéről, a Deák-térről áthelyezik a református-templom előtt levő közlére. Az áthelyezés kérdése régóta napirenden van. Végre minden forum belenyugodott az áthelyezésbe, amelyel a szobor megfelelő környezetet s díszesebb elhelyezést nyer. A teret a város Kőlcsey-térnek nevezik el.

A pozsonyi könyvtár. A közoktatásügyi miniszter Pozsony városa 12000 kötetes nyilvános könyvtárának berendezésére és elhelyezésére 40.000 koronát adományozott, amelynek első évi részletét, 8000 koronát már ki is utalta a városnak.

Az orsz. református tanárgyűlés. Debrecenben április 2-án megalakult a reformátusok országos tanárgyűlése. A közgyűlést istentisztelet előzte meg, melyen dr. Erdős Lajos debreceni tanár mondta az imát. A közgyűlés a kollegium disztermében volt, melyen Dóczy Imre elnökölt. Mindenek előtt az alapszabályokat tárgyalták. Az egyesület székhelye az alapszabályok szerint Debrecen s a célja a református iskolák között az összhang ápolása s a protestáns szellem fejlesztése. Azután a tisztikart választották meg. Elnök lett Dóczy Imre; alelnökök Sinka Sándor és Antal Géza dr.; főjegyző S. Szabó József; aljegyzők Ráth Lajos dr., Benkó Imre és Kincs Gyula; könyvtáros Gulyás István dr. Azonkívül a központi igazgatóságba 10 tagot választottak.

Váro Ferenc nagyenyedi tanár Pályánk vezérelve címen felolvasást tartott, melynek a végén azt javasolja, hogy a vándorgyűlések alkalmával a tanárok tanulmányozzák annak a vidéknek az iskoláját, népét, vidékét. Ehhez a tárgyhöz hozzászóltott Bod Károly, Nagy Károly és Balogh Ferenc.

Benkó Imre a fizetések fokozatainak a megszüntetését javasolja s ennek a megvitátását a másnapi gyűlés napirendjére tűzték ki s ezzel az első napi közgyűlést be is fejezték.

Két órákor nagy közös ebéd volt a «Biká»-ban. Ebéd után tekintették meg a vendégek Debrecen nevezetességeit s ugyancsak délután tartották meg Kovács Lajos igazgató elnöklésével a tanítóképző-

intézeti tanárok és a jogakadémiai tanárok külön értekezletét.

Este hangverseny fejezte be a napot, melynek tiszta jóvedelmét a református egyetem javára adják.

A Béga-csatorna. A Béga-csatorna hajózhatóvá tétele tárgyában az érdekeltség tegnap Vargics Imre elnöklése alatt értekezletet tartott Temesvárott. Vargics Imre terjedelmes javaslatot mutatott be, amelyet az április 6-ára egybehívott érdekeltségi nagygyűlés elé terjesztenek s amely szerint a munkálatok kizárólag államköltségen volnának végrehajthatók. Ebben az ügyben a miniszterelnökhöz és a szakminiszterekhez küldöttéségeket fognak meneszteni.

Uj állami birtokok a Tátrában. Löcséről írják, hogy a földművelési miniszter ismét nagykiterjedésű erdőterületet vásárolt a Tátrában az állam részére. A megszerzett birtok, mely Vesztér Pál nagyszalóki lakos tulajdona volt, a felkai völgyig terjed, több mint 300 holdat tesz ki és 200.000 koronába került.

Pestmegye közigazgatása. Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye közigazgatási bizottsága e hónap 10-én, csütörtökön délelőtt 10 órákor tartja meg rendes havi ülését a megye székházában.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése. A főváros tegnapi közgyűlésén nagy szenzációkat vártak s ezért sűrűn megtelettek a terem padjai. A közgyűlés választással kezdődött. A választás eredménye a következő volt: Arvaszéki ülnökök megválasztották Ságody Imre dr.-t és Sámson Tibort, másodosztályú tiszti ügyésznek Borbás Gáspárt, a népszínházi bizottság tagjának Hübös Józsefet. Az interpellációk, — melyektől a közgyűlés érdeklődését várták, elmaradtak. Azért akartak interpellálni, mert a múlt héti rendkívüli közgyűlésen a főpolgármester nem parentálta el Tisza Kálmánt. A főpolgármester azonban kijelentette, hogy semmiféle célzatosság nem volt a dologban, hanem rendkívüli közgyűlésen nem tett soha semmitéle elnöki bejelentést. A mai rendes közgyűlésen el is parentálta s ebben azután megnyugodtak a városatyák. A másik interpellációt a Kossuth-mauzóleum dolgában várták, de nem akadt interpelláló. Kiss E. elka 1886-ban nyugdíjazott tanítónő, kinek szerencsétlen sorsáról már megemlékeztünk, reaktiválását kérte. A közgyűlés elutasította, de a kuluszminiszter megemlékezett a közgyűlés határozatát s Kiss Etelka reaktiválását elrendelte. A tanács azonban makacsul ragaszkodik régi hibájához, s bár Hock János és Kasics Péter a reaktiválás mellett emeltek szót, elhatározták, hogy a miniszterrel határozatának megváltoztatását kérik. Több apró tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Pör a kereskedelmi kormány ellen. Erdekes konfliktus támadt a főváros és a kereskedelmi miniszter között. A kiállítás előtt a városi Széchenyi-szigeten volt városi kioszkot a kiállítási igazgatóság lebontotta. A fővárossal kötött szerződés szerint a kiállítási igazgatóság köteles a kiállítás után a kioszkot újra megépíteni, vagy ha azt a város nem kívánja, a város 11076 forint kártérítést kap. A főváros a kiállítás után követelte a kártérítést. A kereskedelmi miniszter elismerte, hogy a főváros követelése jogos, de kérte, hogy álljon el tőle, mert tényleges kár amugy sem érte. A tanács most azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy követelését pör útján hajtsa be.

A sportdíjak. A fővárosi szabályrendelet értelmében minden mutatványos vállalat bevételének öt százalékát a szegényalap javára tartozik adni. A versenypálya szövetség, amelyet üzleti vállalkozási jellege dacára a főváros annyira dődelget, hogy a sportpályát több évig díjtalanul használja, érthetetlen módon kivételt volt a szabályrendelet alól. Most a VII. kerületi előjáróság megállapította, hogy a versenypálya szövetség is tartozik bevételéből öt százalékot a szegényalap javára befizetni. Miért nem előbb?

Jelölés. A kijelölő választmány Márkus József főpolgármester elnöklésével tartott ülésen az első osztályú arvaszéki jegyzői állásra első helyen Kovács Jenőt, második helyen Baló Lászlót, harmadik helyen Bereghy Kornélt dr., a kerületi orvosi állásra első helyen Göbel József drt, második helyen Kozma Artur drt, harmadik helyen Gobbi Gyula drt jelölték.

Az olvasóhoz.

Az április—juniusi évnegyed alkalmával bizalommal ajánljuk a magyar olvasó közönség jóindulatu figyelmébe a MAGYARSÁG-ot. A személyvesztő ígéretés nem kenyerünk: becsületos, szókimondó, minden léhaságtól ment magyar lelkű újságot adunk, a magyar közönségnek valót. Beszéljen helyettünk maga az újság.

Ime, a szükséges tájékoztató:

A MAGYARSÁG politikai napilap megjelen minden délután 8—12, olykor 16 oldal terjedelemben.

Főszerkesztő: Györffy Gyula dr. orsz. képviselő, felelős szerkesztő Benedek Elek.

Belső munkatársak:

Bedő Albert dr., Földes Géza, Gaál Mózes, Geley József (segédszerkesztő), Gondos Sándor, Jakab Odön, Jancsó Benedek dr., Marcellus, Palásthy Marcell, Papp Viktor, K. Simó Ferenc, Somogyi Endre, Szana Tamás, Cs. Szabó Kálmán.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken, postai küldéssel.
Egy hónapra . . . 1.— kor.	Egy hónapra . . . 1.20 kor.
Negyedévre . . . 3.— kor.	Negyedévre . . . 3.60 kor.
Félévre . . . 6.— kor.	Félévre . . . 7.— kor.
Egész évre . . . 12.— kor.	Egész évre . . . 14.— kor.

A MAGYARSÁG kiadóhivatala

Szentkirályi-utca 28.

T. előfizetőinket, kiknek március 31-én lejárt az előfizetése, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

NAPIHIREK.

Budapest, április 3.

(Időjárás.) Április 3. A magas légnyomás Kelet- és Dél-Európát borítja, az alacsony pedig északnyugatra az Océánon, északkeletre pedig a Fehér-tengeren tartózkodik. Európában a hőmérsékleti viszonyok alig változtak. Esők voltak Dél-Franciaországban és Felső-Olaszországban. Hazánkban az időjárás enyhe volt. Esők fordultak elő a keleti részeken. Várható: Felhős, enyhe idő, elvélve esővel. Hőmérsék: 15-8.

(Személyi hírek.) Demjanovich Endre címzetes kanonok, dolhai görög szertartású katolikus esperes lelkésznek és törvényes utódainak, az egyház és tanügy terén szerzett érdemei elismerésül a király a magyar nemességet a barankai előnévvel adományozta. — Ferenc Ferdinánd főherceg német bécsi lap híre szerint még a tavasz folyamán Egyiptomba utazik. — Széll Kálmán miniszterelnök tiszteletére április 6-án a Parkklubban lakomát rendeznek. — Az angol király koronázásán Vilmos császár Henrik herceg fogja képviselni. — Gróf Goluchowski Agenorné, a külügyminiszter feleségének, a király az Erzsébet-rend nagykeresztjét adományozta. — József főherceg a Szent György-téren levő palotájából a honvédfőparancsnoksági palotába fog költözködni. Palotáját átengedi az udvarnak, amely megfelelő kártérítést adott az épületért. — Frigyes Agost oldenburgi nagyherceg ma nejevel és leányával Konstantinápolyba érkezik.

(Egyházi kitüntetések.) A király Benkó József ungvári plebánosnak, az ungi főesperességre való kinevezése mellett, a Boldogságos Szűz Máriaól nevezett poroszlói címzetes apátságot, Csehticzky József tibi esperes plebánosnak a Keresztelő Szent Jánosról nevezett Szentjános-i címzetes apátságot, Kirschhofer Károly 6-budai plebánosnak a Szent Bölcsességéről nevezett titeli címzetes prépostságot, Kurtz Vilmos budapest-ferencvárosi plebánosnak a déghi címzetes apátságot, Horváth József ceglédi plebánosnak a márcfalvi címzetes prépostságot, Levay Mihály nagyabonyi plebánosnak a Szentlélekről nevezett báthmonostori címzetes apátságot adományozta.

(A földművelők országos értekezlete.) A szocialisták tegnapi kongresszusa után értekezletre gyűltek össze a városi Hermina-kertben a földművelők. Harminchat községből 48 küldött vett részt a gyűlésen. Panaszkodtak a rossz állapotok és a hatóság üldözése miatt. Sok indítvány merült fel. Az értekezlet éjjel egy órákor ért véget.

(A fiumei sztrájk.) A fiumei sztrájk egyre terjed s a tömeg ma már a zavargások terére is lépett. A rizshántoló gyár munkásainak egy része ugyanis munkába állott s a sztrájkolók a gyár elé vonultak, hogy az üzemet megakadályozzák. A rendőrség s a tömeg összeütközött s több sebesülés is történt. Majd a petroleumfinomítót s még egy gyárat vettek ostrom alá, az ablakokat bezúzták, majd víz-

szatérve a városba, ahol a gázlámpákat összerakták. A 96. ezred erre megszállotta a fenyegetett gyárakat. Szapáry László gróf kormányzó, aki bejárta a sztrájk területét, beszédet intézett a munkásokhoz. A kereskedők tartva attól, hogy a triezsi forrongás ismétlődik meg, üzleteiket bezárták. A legtöbb munkaadó már hajlandó engedelményeket tenni, csak a nyilvános raktárállalat ragaszkodik ridegen az eddigi fizetési összeghez. Az *Adria* hajlandó a havi béreket 5 és fél forinttal emelni, de a munkások egy része nem megy bele. A társulat két gőzöse a haditengerészet legénységével kelt utra. Kétszáz triezsi munkás utnak indult Fiume felé, hogy a sztrájkolókhoz csatlakozzanak. Táviratban utasították a csendőrséget, hogy Fiumébe jutásukat akadályozzák meg.

— (Házasság.) Tóth E. Béla járási állami állatorvos eljegyezte Uj-Verbászon Becker Erzsike kisasszonyt. Lenkei Zsigmond, a Budapesti Hírlap főtisztviselője eljegyezte Stein Elzát, Stein Lipót floridsdorfi gyáros leányát.

Majercsik Tamás postamester házasságra lépett Nemessányi Vilmával Kvacsánban.

— (Nemzetközi békekongresszus.) Monakóban tegnap nyitották meg a XI. nemzetközi békekongresszust. A megnyitáson ott volt a monakói fejedelem is. Számos szónok beszélt, köztük Suttner bárónő és Türr tábornok. Este a fejedelmi palotában fogadás volt.

— (Szegény galambok!) Szegeden történt: Beállt a rendőrségre egy töpörödött anyóka. Panaszkodni jött, az inspekciónak alkaptányt kereste. Annak az előszobájában levő rendőrtől kérdezősködött, a rendőr pedig megkérdezte, hogy mi a hiba, miért jött panaszra. Az öreg anyóka elpanaszolta, hogy lopják a galambjait, azért jött, hogy a rendőrség tegyen valamit a galambjai megóvásáért.

— Nem lehet csinálni semmit — mondta rövid gondolkodás után a böles rendőr, miközben Salamouhoz illő ábrázatot öltött.

— Hát nem? — kérdi az anyóka. — Osztan hát az nem lopás, kérem, ha a galambjaimat lopkodják?

— Nem lehet tenni semmit. Mert tudja, a galamb, az ragadozó állat, azt nem lehet keresni — fejezte be komoly tudakossággal a rendőr.

Az anyóka meg fejszólván ment haza. Szegény galambok, még hogy ők ragadozók!

— (A halál szeszélyei.) Tallós községnek szomorú volt az ideai virág vasárnap. Egyre zúgott a halottat sirató harangszó. A kis község hét házában gyűltek ravatal köré a gyászolók, s a temető felé egy sorban hét koporsó uszott a halott kísérek tömegében. S ezt a dus aratást nem a járványhalál anyaga kaszálta le, mert hiszen a hét halott közül négy végelgyengülésben, egy tüdőgyulladásban, egy görvélgyógyban és egy közsvényben halt meg. A hét koporsós gyászmenet szomorú emléket bizonyítva sokáig megörzök a tallósaiak. Érdekes, hogy a múlt év első felében hat hónap alatt egyetlen ember sem halt meg az 1600 lakosú községben.

— (Miért bukott meg Hegedüs?) Hegedüs Sándor volt kereskedelmi miniszternek bukásáról kinos epizódot tállal föl a *Független Magyarország*. Azt írja a maliciozus tenoru cikkben, hogy Hegedüst, aki Magyarország utazó minisztere volt, egyik utazása bukatta meg. Az utazni szerető miniszter Korfuba vágott családjával együtt, s ezért külön hajót rendelt meg az *Adrián*ál, de mert külön hajó nem állt a társaság rendelkezésére, megelégedett azzal is, hogy a hajó luxus osztályát tartották föl a miniszteri családánál s a hajó indulását csütörtökről péntekre halasztották el. Rajner főherceg hitvesével épp akkor akart szintén Korfuba utazni, de hejyet nem kapott a hajón s tisztjét értesítették, hogy a luxus-osztály le van foglalva Hegedüsök számára s a hajó a miniszter kívánságára egy nappal később indul. A felháborodott főherceg elpanaszolta esetét a királynak és Hegedüs másnap megbukott. Főhivatalos helyről e hirre vonatkozólag a következő cáfolatot adták ki:

A *Független Magyarország* mai számában *Miniszter és főherceg* címen megjelent közlemény, mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, *elejétől végtig mese*. Az *Adrián*nak Korfuba személyszállító járatai és hajóinak luxus-osztályai nincsenek. Sem Hegedüs volt kereskedelmi miniszter, sem Rajner főherceg odautazni nem akart s az egész történetből egyetlen betű sem igaz.

— (Halálozás.) Szakáll István 1848—49-iki honvédszázados múlt hó 31-én Kisujszálláson meghalt élte 52-ik évében.

Abt Antal, a kolozsvári egyetemen a fizika tanára ma hetvennégy éves korában meghalt Kolozsváron. Budapestem temetik e, ahová ho nap szálltják.

Gaal Adorján műépítő élte 39-ik évében elhunyt Budapesten.

Szabó János karnagy, március 28-án, Zabolán, élte 69-ik évében elhunyt.

Missia bíboros hercegeket Görben tegnap temették el. O Felsége képviselőjében gróf Cziráky főudvarnagy volt jelen a beszentelésen.

— (Műkedvelői előadás.) Liptószentmiklósi tudósítónk írja: Szentiványi József védnöksége alatt április 1-én rendezett műkedvelői előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült. Az előkelőségek közül a védnökön kívül ott voltak: Kürthy Lajos cs. és kir. kamarás Zólyom, Szmrecsányi Árisztid Liptóm. főispánjai, Szentkirályi Árpád, Angyal József országos képviselő stb. Összes bevétel 880 korona volt. A védnök maga 200 koronával járult hozzá. Ugy halljuk, hogy a jövedelmet a társalgó körnek adják részben. Reméltük s még most reméljük, hogy a rendezőbizottság, kik közül egyik-másik a *Balassa csontjait őrző* láda mellett gyakran jár el — a szentelt csontok méltó sirba való elhelyezésére is ad valamennyit.

— (A makói cigányok pénze.) Lonovics László makói nábob 10.000 koronát hagyományozott a makói cigányoknak, melynek kamatait minden évben a legjobb cigánybanda kapja. A végrendelet szerint a zsüri tagja a vármegye főispánja, a város polgármestere és a főkapitány. Az idén ebből az alaphól a *Purcsi Károly* bandája kapott 256 korona 25 fillért, a *Kolomper Béla*é 150 koronát és az öreg munkaképtelen *Paka Tóni* kegyelemképpen 100 koronát kapott.

— (Szénmérgezés egy iskolában.) Rettenő pánik tört ki tegnap a Wesselényi-utcai elemi iskolában. Délután ténleánykor tanítás közben több gyermek elájult, a többiek pedig rémülten menekültek ki az udvarra. *Gutfinszky* Lipót tanító s az iskolaszolgák kivitték az elalélt gyermekeket az udvarra s ott magukhoz térítették őket. A balesetet szén-gáz kitérülés idézte elő, amely a rossz kályhából kitérve megtöltötte a termet. A tanteremben két napig, míg a kályhát kijavítják, nem lesz előadás.

— (A hivatalos lapból.) *Áthelyezések.* A közoktatásügyi miniszter Thott Károly huszti és Káray István abonyi állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte. — *Kinevezések.* A közoktatásügyi miniszter Krausz Sándor okleveles tanítót a ruttkai állami elemi népiskolához rendes tanítótá, a pénzügyminiszter a berettyóújfalui adóhivatalhoz Karácsonyi Gerő gyakornokot adó sztté, az antalfalvi adóhivatalhoz Benke Tivadár gyakornokot adó sztté kinevezte.

— (Rövid hírek.) *Erdekes leletre* akadtak a római fórumon vezetett ásátások közben. Egy sirra tálltak, melyet a régiség bűvárok *Romulusnak*, Róma alapítójának korából valónak tartanak. — Az új svajci parlament most készült el, s tegnap avatták fel. Az új parlament építése 8 évig tartott s 8 millió frankba került. Az építő anyag mind svájci termék volt. Az épület díszítésében is csak svájci művészek működtek közre. — A közoktatásügyi miniszter *D. nath* Gyula dr. az «Elektrotherapia különös tekintettel az idegántalmakra» című tanból képesített egyetemi magántanár tanítási jogosítvánvának az «Idegkör- és gyógytan» egész körére történt kiterjesztését jóváhagyta és a nevezettet ezen új minőségében meg erősítette. — A nemzetközi diákszövetség kongresszusát tegnap nyitotta meg Nasi olasz közoktatásügyi miniszter Rómában. — *Ajándék a siketnémáknak.* A váci királyi országos siketnéma intézet, mely ez évben üli meg fennállásának századik évfordulóját, a közoktatásügyi minisztertől becses ajándékot kapott. *Wlassics* Gyula ugyanis *Chazár* András gömörmezei földbírtokos hagyatékából megvásárolta annak 3000 kötetnyi könyvtárát s az intézetnek ajándékozta. — *Vasútrablók.* A rendőrség tegnap éjjel egy vasútosztogató banda öt síheder tagját fogta el. A kiterjedt banda a tél folyamán több szénszállító vonatot *Tilos* váltójelzéssel megállított, a személyzetet és a vonatvezetőt lefogták s a szénkészletet métermázsra számta elhordták. A rendőrség folytatja a nyomozást. — *Vallások esték.* A budai izraelita hitközség tegnap esti első telolvasó estélyén Kiss Arnold dr. írábbi olvasott föl nagy közönség előtt. A legközelebbi telolvasás vasárnap este tél 9-kor lesz. — *Öngyilkos uri lány.* Ohidi Ila egy előkelő család leánya, aki jegyese volt a Fiumében öngyilkossá lett Cap honvédszázadosnak, tegnap este marólugot ivott. Súlyosan sérült állapotban vitték a kórházba. *Agyonvert legény.* Szolnokról írja tudósítónk, hogy ott az éjjeli verekedések napirenden vannak. Tegnapra virradóra agyonverték Ondok Ferencet. A teteseket nyomozzák. — *Természetudományi Társulat* állattani szakosztály április 4-én, pénteken, este

6 órakor a társulat saját üléstermében (VIII. Eszterházy-u. 16. I. em.) ülést tart. — A hét vezér emlékezete. Szegedről írják: A pusztaszeri Árpád-egyesület a hét vezér emlékére ma 7 hársfát ültetett Pusztaszeren. Az ünnepi beszédet Várady Gyula mondotta. — *Hajótörést* szenvedett az Athenos gőzös március 22-én a Magalhaes-szorosban egy szirten. A hajó kapitánya és 19 embere vízbe fullt. — *Felrobbant* ma délelőtt a rödfosi (Norvégia) állami puskaporgyárban a gyár puskaporkészlete. A gyár teljesen elpusztult. Egy munkás életét vesztette és négy halálosan megsebesült.

x *Turista, lóverseny és tábori látcsók* kitűnő minőségben 6 forinttól feljebb kaphatók: Hatschek látcsó, IV., Eskü-ut (Klotild palota) a Belvárosi kávéház mellett.

x *Felhívjuk* tisztelt olvasóink figyelmét *Nics Béla* fűszerkereskedőnek lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

x *Felhívjuk* olvasóink figyelmét *Herceg és Horvát*, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt. «*Adria*»-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

x *Csuz és közsvény* ellen elismer: legkitűnőbb szer a *Zoltán-féle* kenőcs. Ara 2 korona. *Zoltán Béla* gyógytárban, Budapest, V., Sétater-utca és Szabadság-tér sarkán.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Az állami aranyérem.* Az Országos Képzőművészeti Társulat húszonöt éves fennállása alkalmából néhai *Trefort* Agoston kultuszminiszter két állami aranyéremet alapított a honi és külföldi művészek kitüntetésére. Az érmeket a pályázók választotta zsüri ítélte oda. Az utóbbi időkben azonban a pályázók nem igen törődtek a zsüri megalakításával. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter, hogy az állami érem régi dicsőségét, értékét visszaállítsa, rendeletet adott ki a hazai művészek érme dolgában. A rendelet, mely már az ideai tavaszi tárlaton életbe lép, így szól:

1. A zsüri megalakításához szükséges a társulat szavazásra jogosult művésztárgyjainak többsége.

2. Ha ezt a számárányt nem lehet elérni, az aranyéremt abban az évben nem adják ki.

* *Wesselényi óda.* A «Kisfaludy Társaság» a *zilahi* Wesselényi szobor-bizottság kívánságára 100 koronás pályázatot tűzött ki egy Wesselényit dicsőítő ódára.

* *Kain bemutatója.* A Nemzeti Színházban holnap este mutatják be *Verő* György 4 felvonásos tragédiáját, *Kain-t*. Az új tragédia ismertetésére még visszatérünk.

* *Fedák Sári* holnap folytatja föllépéseit a *Magyar Színházban* a *Fifin* című operettben, melyet ő és partnere *Palásthy* Sándor sikerre vittek. A művésznő április közepén a Dunántúli Közművelődési Egyesület javára a *Bibliás asszony* címszerepét fogja eljátszani a *Népszínházban*.

* *Tudományos élet.* A *Földtani Társulat* tegnap esti ülésén, melyet *T. Róth* Lajos elnöklésével tartottak, *Pethő* Gyula dr. egy érdekes óskori hippurit kagylót mutatott be. Ezután *Böckh* Hugó dr. és *Schafarik* Ferenc dr. geológiai ismertetést tartottak *Svájc*ről. *Lőrenthey* Imre dr. bemutatta Budapest faunájáról szóló német művét, mely a külföldön nagy feltűnést keltett, végül *Kalocsinszky* Sándor dr. néhány rajzot mutatott be, melyet a földrendést jelző készülék készített a minapi földrendéskről.

* *A tavaszi tárlat.* Az orsz. képzőművészeti társulat tavaszi nemzetközi kiállítását április hó 5-én délután 5 órakor nyitja meg *Wlassics* Gyula dr. közoktatásügyi miniszter.

* *A Nemzeti Zenede hangversenye.* A Nemzeti Zenede igazgatósága e hó 7-én, hétfőn este félnyolc órakor a fővárosi Vigadó kistermében hangversenyt rendez.

* *Színházak műsora* április 3-án. *Magyar királyi Operaház:* Mari az ezred leánya. Utána: *Rococo*. (Kezdete 7 órakor.) — *Nemzeti Színház:* *Ibolyataló*. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Várszínház:* *A Lili*. (Kezdete 7 órakor.) — *Népszínház:* *Igmándi kis pap*. (Kezdete 7 órakor.) — *Vigszínház:* *Zsába*. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Magyar Színház:* *Fifine*. (Kezdete fél 8 órakor.) — *Uránia:* *Sport* (előszőr.) (Kezdete fél 8 órakor.)

BUTOR

jobb és olcsóbb, mint bárhol ép ugy készpénzért, mint részletfizetésre,

kapható: **GONDA S.** butorraktárban

== BUDAPEST, ==

csakis VII. kerület, István-tér 7. sz. a.

Képes butoralbum 50 filléres postabélyeg beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részesül.

Törvényszék.

§ A boncoló intézet misztériuma. Ezen a címen intézett durva támadást a «Független Hirmondó» című utcai könyvatos lap a törvényszéki orvostani intézet egyik tanársegédének neje ellen. A megtámadott nő, K. Ajtai Istvánné a törvényszéknél feljelentette rágalmazás és becsületsértés miatt e lap szerkesztőjét, Györfly Józsefet. A vádlott a tárgyaláson kijelentette, hogy ő a cikk adatait Huber Gyulától hallotta. Huber ismét másra hivatkozott, az a más ismét... Ebből láthatóvá lett, hogy micsoda bünsök lelkiismeretlenség volt az egész közlemény. A törvényszék Györfly Józsefet becsületsértésért 3 napi fogházra ítélte.

SPORT.

Alagi versenyek. A tegnapi alagi versenyek eredménye a következő: I. Hároméves nyeretlenek verseny. 1000 korona. 2000 m. 1. Jankovich-Bésán s. m. Püles (lov. Hagelin.) 2. Czarewits. 3. Bebel. Tot. 10 : 21, 50 : 62, 62. II. Eladók handicapja. 1000 korona. 1200 m. 1. Jankovich-Bésán Gy. p. k. Kendőz (lov. Szemere). 2. Vieillebchen. 3. Divonne. Tot. 10 : 21, 50 : 70, 134, 138. III. Nagy alagi akadályverseny. 14000 korona. 5000 méter. 1. Jankovich-Bésán Gyula p. k. Flagenschiff (lov. Brown). 2. Jinsiste. 3. Almom. Tot. 10 : 69, 50 : 106, 84, 156. IV. Nyeretlenek gátverseny. 1200 kor. 2400 m. 1. Aresin Fatton J. pk. 1. Azért is (lov. br. Eltz). 2. Nyakas. 3. Gaudriole. Tot. 10 : 19, V. Visegrádi gátverseny. 3000 korona. 2400 m. 1. Miguel braganzai herceg pk. Maida (lov. Heal). 2. Pausaniás. 3. Ex-lex. Tot. 10 : 42. VI. Dunakeszi díj. 1200 kor. 1600 m. 1. Geist G. pm. Detre (lov. Krause). 2. Merész. 3. Tanbetyár. Tot. 10 : 35, 50 : 96, 96.

KÖZGAZDASÁG.

Angol posztóipar Kolozsvárt. Az Ellenzék írja: Rendkívül nevezetes kezdeményezés kerül Kolozsvár városánál tárgyalásra. — Egy angol posztógyár létesítése felett folynak az előkészítő munkálatok. E nagy horderővel bíró posztógyárat Boros György dr. tárnak egy angolországi ismerőse tervezi Kolozsvárt. A gyárat nagy méretűnek tervezik. Célja az, hogy az ott található gyári feldolgozásra alkalmas anyag nagy részét feldolgozza, a helyi szükséglet kielégítése után megmaradó felesleget pedig, mint kész árut szállítsa a külföldre.

HIUSÁG.

Regény.

84

Irta: Gaal Mózes.

Mikor Demeter reggel felhétkor a lakására ért, egészen össze volt törve. Nem ment a hivatalba, lefeküdt a pamlagra és mind azon törde a fejét, hogy mit tegyen? ... Csak azt tudta, hogy Darvas előtt titkolni kell a dolgot, hogy őt élő kell készíteni.

Bolond, romantikus tervek fogamzottak meg az agyában... Ha ő erős, irtózatos erős volna... ha megölné Bozzait párbajban... és nem tudná senki, hogy miért...

Az álmatlan éjszaka s a kifáradt agy termelnek ilyen képtelenségeket... aztán látta a kis Gabit a nagyanyó karján, az öreg Varjast, amint a régi egyszerű lakásban a zöld íróasztal előtt ült és körmölte az aktákat... és látta Olgát az Andrassy-uton a Darvas kocsjában... Az emberek megállottak s kérdezték:

— Ki az a szép asszony? ...

... Ő pedig felkiáltott keserűen, fájdalomosan... Az a szép asszony egy hiu, ostoba, gonosz báb, kit a véletlen azért teremtett, hogy tönkre tegyen jó és becsületes embereket! ...

XLVII.

Korompay Sarolta a nagy hársz kendőbe burkolózva ült leánya szobájában. Olga egy bluzt próbált fel, melyet már kétszer visszaküldött a varrónőnek. Most sem volt vele megelégedve.

— Hidd el, édesem, jól áll... Neked minden jól áll!... Remek termeted van.

— Az ujjak még mindig kényelmetlenek. Látad a Lásza né bluzát, mama?

— Nem különb, mint a tied.

Juhmety Csikban. A Csikvármegyei Gazdasági Egyesület Csikszereván ülést tartott Becze Antal alispán elnöklése alatt, amelyen megdöbbenéssel tárgyalta annak a gazdasági csapásnak arányait, mely Csikban a juhtenyésztést a végső tönkretevéssel fenyegeti: a métey immár a juhokról a szarvasmarhákra is átragadt s az egykor virágzó csiki juhászat a végét járja. Az egyesület felhívja a földművelésügyi minisztert, hogy Csiknak legszegényebb osztályát ért ez óriási csapás enyhítése végett tegyen meg minden lehetőt.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készáru-üzlet.

Szilárd napja volt ma a tőzsdének. A malmok nagy vételkedvél állottak sorompóba és a magasabb árköveteléseknek lehetőleg helyt engedtek. Elkelt 20.000 mm. buza 10 fillérel drágább áron.

Tiszavidéki: 400 mm. 79 k. 9.55 korona. 100 mm. 81 k. 9.55 korona. 100 mm. 79 k. 9.50 korona. 200 mm. 79 k. 9.32-5 korona. 400 mm. 78-5 k. 9.50 korona. 300 mm. 78-5 k. 9.55 korona. 100 mm. 78-5 k. 9.50 korona. 100 mm. 79 k. 9.50 korona. 150 79 k. 9.50 korona, 200 mm. 79 k. 9.50 korona. 100 mm. 78 k. 9.35 korona, 150 mm. 76-7 k. 9.22-5 korona. 950 mm, 76 k. 9.27-5 korona.

Szentesi: 3000 mm. 77-2 k. 8.42-5 korona.

Pestmegegyvidéki: 200 mm. k. 77 k. 9.30 korona. 100 mm. 76 k. 9.20 korona. 200 mm. 75-5 k. 9.10 korona.

Cserenkai: 1000 mm. 75-5 k. 9.25 korona.

Becsereki: 2000 mm. 75-7 k. 9.07-5 korona.

Bácskai: 1800 mm. 74-8 k. 9.05 korona.

Bezdnai: 5000 mm. 75 k. 9.05 korona.

Bajai: 850 mm. 73-6 k. 9.00 korona, 1275 mm. 74-3 k. 9.00 korona.

Raktáru: 1740 mm. 76 k. 9.25 korona.

Rozs: 300 mm. 7.32-5 korona, 400 mm. 6.75 korona.

Arpa: 300 mm. 6.17-5 korona.

Zab: 200 mm. 7.50 korona, 300 mm. 7.46-5 korona, 300 mm. 7.46 korona.

Tengeri: 3000 mm. 5.02 korona.

Ápril hó 1. este 6 órától, ápril hó 2-én este 6 óráig

érkezeit	elment
buza 31568 mm.	— mm.
rozs 1406 »	202 »
árpa 232 »	— »
zab 4048 »	— »
tengeri 8431 »	— »
repce — »	— »
liszt 85 »	11383 »
korpa — »	3064 »

Határidőüzlet.

A gyéren jelentkező felmondások újabb erőt kölcsönöznek a szilárd irányzatnak, melyet a javuló készáruüzlet is hathatósan támogat. Az árfolyamok tehát emelkednek és hogy az áprilisi határidőre eladott mennyiségekre kellő készárufedezet nincsen, az bizonyítja leginkább, miszerint a májusi buza árfolyama az áprilisi árfolyam mögött marad néhány fillérel.

Délben jegyez:

áprilisi buza	9.16—9.17
májusi buza	9.12—9.13
októberi buza	8.08—8.09
áprilisi rozs	7.25—7.26
» zab	7.07—7.08
májusi tengeri	5.04—5.05

Felmondattott április 8-iki átvételre:

8000 mm. buza	
10.000 « zab	
12.500 « rozs	

Érték-tőzsde.

Érték-tőzsde: Osztrák hitelrészvény 698.75. Magyar hitelrészvény 760.50 Korona járadék —. Leszámitoló —. Jelzálog —. Rimamurányi 503.50. Allamvasut 675.50. Déli vasut —. Alpesek —. Városi villamos —. Közuti vasut 655.

Zárlat: Osztrák hitelrészvény 698.—. Magyar hitelrészvény 702.—. Korona —. Leszámitoló —. Jelzálogbank —. Rimamurányi 504.50. Allamvasut 676.75. Déli vasut —. Alpesek 396.75. Városi villamos —. Közuti vasut —.

A szerkesztő postája.

(Kéziratokat nem adunk vissza.)

Demény Dénes (Futásfalva.) Az a szerencsétlen órában született aranybánya részvénytársaság csakhamar tönkrement. Ön már nem számíthat semmire. Pénze föltétlenül elveszett.

H. J. 1902. szeptember 15-ig.

H. G. Posta-tanfolyamokat az egyes posta-igazgatóságok székhelyén szoktak évenként tartani. Kisérje figyelemmel a lapokat, mert hirdetni fogják.

Sz. B. (Székely-Udvarhely.) Tőlünk lehetőleg minden megteszünk az új, dicséretes vállalat sikerének érdekében.

Beifeld Bankház Budapest.

Károly-körut 1. szám.

Vesz és elad sorsjegyeket, értékpapirokat és állam-papirokat a napi áron, részletfizetésre: beváltja a kis-sorsolt sorsjegyeket. — Pénzkölcsönt nyújt mindennemű sorsjegyekre.

Laptul ajdonos a «Magyarság» kiadóvállalata.

— Bécsben mégis jobb műtermek vannak... Igazán boszant a dolog. Ebben akarok a próbákra menni.

— Hát komoly a szándéked? ... Beszélél Darvással? Megengedi?

— Hogy megengedi-e? — mondá nevette Olga a bluz redőit igazgatva. — Azt hiszem, nem választottad jól meg a kifejezést. Tulajdonképpen nem ismerek rád egy idő óta. Te félsz, mama... igen, igen, te félsz...

A mama nem tagadta.

— Félek, de nem Darvastól, hanem tőled. Mióta nem vagy hozzám bizalmas, mióta titkolsz előttem valamit. Pedig én tudok mindent.

— Ugyan? ...

— Te érdeklődöl valaki iránt... te nemcsak érdeklődöl, hanem szeretsz is valakit.

— Mindig gunyvoltad a filisztereket, a társadalom kicsinyességét s ime magad is beléestél ebbe a hibába. Jól van... Tegyük fel: érdeklődöm valaki iránt... azaz szeretem azt a valakit... Nos megbomlik e miatt a világ rendje?

— De neked...

— Férjem van, nemde ezt akartad mondani? Ó mama, mama... neked reszket az ajkad... Szegény mama, hát már te is beállottál az erkölcsbírák közé.

— És te szenvedélyes vagy s ezért félek én. Darvas jó ember, nagyon jó ember... lásd, teljesíti minden kívánságodat. Irigyeid vannak, a világ hamar felfogja a pletykát s ha ő egyszer megsejti... Kérlek, ne tégy mindent kockára...

— Mama, látom, hogy csakugyan beteg vagy — felelte Olga ridegen. — Jobb lesz, ha erről egyáltalában nem beszélünk. Kellemetlen neked is, nekem is.

— Nem tudok éjjel sem aludni. Rossz álmaim

vannaks arra rettenek fel, hogy valaki fojtogatja a torkomat. Megfigyeltem Darvast s nekem úgy tetszik, hogy sokszor néz rád kémlelve, gyanakodva. Kérlek, ne szakíts félbe, ne légy türelmetlen. En ismerem a gyanakvó pillantásokat.

Korompay Sarolta önkénytelenül elpirult, midőn e szavakat mondotta.

— Jól van, hallgatlak, de előre kijelentem, hogy félóra mulva Lásza néhez kell mennem...

— Megint az az utálatos Lásza né! — kiáltott fel a mama.

— Hogyan, hát ő sem tetszik már neked, mama? — kérdé csodálkozva Olga.

— Jól tudod, hogy nem tetszett soha! ... Csupa álcázott gög és képmutató nyájasság, de neked már kedvesebb, mint... mint én vagyok (e szavakat könyezve mondotta)... neked már én nem vagyok semmi, az én aggodalmam semmi...

... az én álmaim... Csupa tragikum semmiért! A nyáron fürdőre viszlek mama. Fenyőháza csendes fészek, idegeid meg fognak erősödni...

— A nyáron! ... Ki tudja, minő nagy változások fognak addig történni a mi életünkben...

— Megint a rossz álmok! ... jegyzé meg keserűen, boszankodva Olga.

Ekkor már a kalapját feltűzte és sárga keztyűjét kezdte felhuzni... Szóval, mondd, mi a kívánságod? ...

— Mondj le Bozzairól! ... igen, ezt kérem tőled... ezt követelhetem tőled... erre nekem jogom van, ezért én —

Olga közbe vágott:

— Mama, jusson eszedbe, hogy én a magam asszonya vagyok, a magam házána és — aztán szelidebben fogta a szót — tulajdonképpen haragudnom kellene... de lásd, mosolygok. Ez nyugtasson meg tégedet. Mást meggyűlölnék, ha így szólna hozzám! ... (Folyt. köv.)

Leltár után!

Az árak olcsóbbak, mint eddig voltak.

1 vég finom Chiffon 30 rőf... 4.25	1 ablakra való gyapju-függöny ... 1.25	1 legújabb divatu francia batiszt ruhára minden dísz és hozzávalókkal együtt 2.50
1 " finom család vászon 30 rőf ... 4.25	1 garnitour ágyterítő (3 drb) 4.50, 5.25, 6.50	Szines és fehér himzett selyem gázi kelmék dupla széles, fele árért kaphatók és pedig méterje ... 0.60
1 " ágyhuzat cérna-minőség 30 rőf ... 4.25	1 gyászruhára való kelme minden hozzávaló és díszszel ... 3.50	
1 cachmir vagy cloth-paplan ... 3.25	1 remek szines utcai ruha hozzávaló és díszszel ... 3.50	
1 valódi finom atlasz-paplan ... 6.-		
1 ablakra való cérna csipke-függöny 1.50		

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Pénteken, 1902 április 4-én.

M. KIR. OPERA

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

Kuruc Feja Dávid.

Kezdete fél 8 órakor.

Nemzeti színház.

Kain.

Kezdete fél 8 órakor.

Magyar színház.

Fifne.

Kezdete fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Az új földes ur.

Kezdete fél 8 órakor.

URANIA.

A sport.

Kezdete fél 8 órakor.

Legjobb árban veszem a forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. G.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Sanid labdacso
befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiztosabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél

egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdacso tartalommal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel kapható a

„Magyar király” gyógyszerertárban
Budapesten, Marokkói-u. 2.

BUTOR
Kézpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban **FUCHSBODOG-nál** kapható
Budapest, József-körút 26. szám.
Képes Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és legtar-
tósabb bőre, nem kell vizelni, visel-
tetben pedig szép és elegáns. Méré-
tének elegendő a lábunk pa-
pirosan való körülrajzo-
lása. Kizárólag saját
készítmény
Föltétlen jó
állás.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Borjubőr, sima, strapára való 3.20. Borjubőr beté-
tes 3.—. Borjubőr bergsteiger, gavalériforma 3.20.
Box-calf, bergsteiger, főtűnő elegáns 4.—. Divatos
barna magyar bergsteiger, elegáns 4.—. Lakk,
cugos v. bergsteiger 4.—. Női zerge cugos v. fűzős
3.—. Box-calf fűzős 3.50. Barna divatos fűzős
v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50. Gyermek-
cipők 3 évig 1.—.

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.
Az Uránia-színházzal szemben.

HATSCHEK MIKSA
Optikus (azelőtt Václ-utca) most:
IV., Eskü-ut 5. (Klotild-palota.)
A „Belvárosi Kávéház” mellett. Budapest

Jelmez- és népviselet-fényképek (színes) nagy választékban.
Színházi látócsók 4 firtól feljebb. Vadász- és
verseny-távcsok 8 firtól feljebb. Szemüvegek,
orrsorítók és lorgnották 1 forinttól feljebb.
Légnyomórők 4 firtól felj. Hőmérők 40 krtól telj
dús választékban, (máram minden
fájdalom nélkül be is tételnek.)
Műszemek
Fényképező-gépek 75 krtól illetőleg 3 forinttól
(nagyobb 6 forinttól) feljebb. Szerek napi árért.
Kirchner-féle citera-gítár és hegedű-húrok.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALÁZS UTODA HARKAI M.

zongoragyáros, állami iskolák szállítója
ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez
bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Alapított 1800-ban.

Milleniumi nagy éremmel, kitűnő jó és szép munka-
haladás, jó ízlés, versenyképességért; 1893. évi Ipar,
egyesületi ezüst-éremmel kitüntetve.

Eivállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást
és levágást.

Íróasztalok, ♣♣♣♣♣

♣♣♣ Könyvszekrények

mindenféle kivitelben és formában
legolcsóbb áron kaphatók

Dudik Jánosnál

BUDAPEST,

VII. kerület, Rózsa-utca 34. sz. alatt.

Arjegyzékek 60 fillér beküldése ellenében küldetnek.

1 kg. legfinomabb kockacukor 45 kr., 5 kilós dobozban.

Alapított 1888-ban. Telefon 55-66.

NICS BÉLA

fűszer-, csemege-, bor-, tea-, rum-,
magyar és francia cognac- és ásvány-
vizeskereskedése

BUDAPEST,
VIII. ker., József-körút 69. szám.
(Pál-utca sarok.)

A legjobb és legrissebb fűszer és élelmi szere-
ket a legolcsóbban házhoz szállítom, számos
elismerés, kívánatra részletes árjegyzék, hely-
béli megrendelést azonnal házhoz szállítok,
vidéki megrendelést a legpontosabban eszköz-
lök! 1 kg. kávé 1.10 frt, 1.20 frt, 1.30 frt,
1.40 frt, 1.50 frt, 1.60 frt, 1.70 frt, 1.80 frt,
1.90 frt, 2 frt, 2.10 frt; minden fajban a
legjobb minőség.

Friss és megbízható bácskai tojás husvétra!

1 kg. legfinomabb kockacukor 45 kr., 5 kilós dobozban.

KÁVÉ KÁVÉ

tartós vászonzacskóban

4 1/2 kiló Cuba kávé frt 7.50
4 1/2 " Gyöngy kávé " 7.50

Belák István

BUDAPEST,
VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott
butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér
18. szám, I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fizetni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fővilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot közlik vele. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postahelyeset beklózik. Vidékről igen kedvezményesen beküldhető az apró hirdetések postafelvitelével, mert a postafelvitel árát az apró hirdetés árát is kénytelen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, Szentkirályi-u. 28. sz.

Népszínház közelében

egy tágas 2 ablakos utcai szépen burorított szoba, külön bejáratú a lépcsőházból, esetleg ellátással is, intell. urnak kiadó. VII. ker., Kertész-utca 4. sz., II. em., 6. ajtó.

Használt férfiruhákat

fehérműt, szőnyeget, libatollat veszek legmagasabb árban. Singer Márkus, VIII., Lujza-utca 3.

BUTOROK

uj, valamint csak kevés használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szűts és társánál,
Budapesten, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Nádszékfonások

bármily nemből igen olcsón elfogadtatnak. Budapest, VIII. ker., Tömö-utca 36. I. em. 10.

Telek az alsó-rákosi

réteken, szemközt a «Sárga esikóval», 400 négyszögöl kiterjedésben, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban. 2035

Harmadéves

joghallgató, székely, nehéz anyagi viszonyok közt, alkalmazást keres. Cim: Andrássy-ut 76. sz., földsz. 2.

2047

Szőlőbirtok

eladó a főváros közelében. egészséges vidéken, nyaralásra, állandó lakásra, sőt tökeelhelyezésre is alkalmas; vicinális, vasútállomás helyben. A birtok áll a faluban egy és fél hold beltelken, szilárd anyagból épült hatszobás lakházból, melléképítményekkel, istálló stb., dísz- és gyümölcsös kerttel, külön vincellérakból és a községi szőlőben 10 m. holdat meghaladó szőlőből. Cim a kiadóhivatalban. 2039

Tud ön franciául?

Ha nem tud franciául, legkönnyebben megtanulhat a legjobb francia nyelvtan magántanulási című könyvből, melyet Geyer Jacques francia nyelvtanár irt. A legkönnyebb módszer a francia nyelv gyors megtanulására. Ára 1 korona. Megrendelhető Barta Lajos könyvkereskedésében: Budapest, V., Lipót-körút 20.

Szép Villa

600-000 területen, gyönyörű kerttel, szőlővel, Mátyás-földön (Benicky és Honvéd-utca sark) olcsón eladó. Bővebbet Steszler, II. ker., Pálffy-utca 1., II. 11.

Alkalmi toillettek,

női bál, estély, színházi ruhák, keveset használva, jutányos áron eladók. Megtekinthetők d. e. 11-1-j. Cimakiadóhivatalban. 2041

Kávé

4 és fél kiló-vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	1:15	1:20	1:30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	1:40	1:60	2:—
1 kiló Mocca-kávé	1:40	1:60	2:—
1 kiló Arany Jáva	1:40	1:60	2:—
1 kiló igen finom pörkölt kávé	1:30	1:60	2:—

Eisele-kávéraktár

BUDAPEST,

Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Szabadalmazott

Sport-fénymáz.

Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga, barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim használatánál ugyanazon eljárás szükséges, mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöp víz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. Ennek megtörténte után a cipők ujjának megfelelnek. Világos fénymázaim nyers bőröknel is használhatók és pedig mindig csak ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.

LUSTIG MIKSA

sport-fénymáz minden színben.
Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj elpárolására hatástalanul elhasználva. Sok kísérlet után végre sikerült.

Hajregenerator-ában
egy hatásos szer találni, melyvel megszüntül a haj és szakál a volt haj szín, barna, fekete vagy szőke visszanyerhető anélkül, hogy a fejbor és fehérműtá bepiszkolódna. 1 kis üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor. 50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. sz., Dr. Egger Nádor-gyógytárában, Váci-körút 17. sz.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomag s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatreméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, akik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.

Óreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik.

Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalma senki sem fogja megtudni!

A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek.

Budapesti közuti vaspálya-társaság.

Hirdetmény.

A „Budapesti közuti vaspálya-társaság“

XXXVII-ik rendes közgyűlése

folgó évi április hó 16-án délután 3 és 1/2 órakor, a társulat saját épületében, Budapesten, V., Lipót-körút 22. szám alatt fog megtartatni.

NAPIREND:

1. Igazgatósági évi jelentés; előterjesztése az 1901. évi zárszámadásnak és mérlegnek és a felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentésének, az osztalék megállapítása, határozat a felmentvény megadása érdemében.
2. A felügyelő-bizottság kiegészítése.
3. A választmány újhóli megválasztása.
4. Több részvényes indítványai:
Meghatalmazás visszavonása részvényértékesítés tárgyában; — mérleg részletezése tárgyában; — alapszabály 15., 20., 27., 40. §-nak módosítása, alapszabály 13. §. módosítása tárgyában; vasutépítési leszámolás rendkívüli közgyűlésen; — nyilvános versenyfolytatás behozatala munka és anyag beszerzése tárgyában; — részvényfelvételre szóló rendkívüli közgyűlésen; — új részvények forgalomba helyezésének korlátozása; — a társaság tulajdonát képező idegen vasuti címletek beszerzésének és bevételének elszámolása és ezen vasutaknál való képrisellet; — társaság levő részvények letétbe helyezése; — alapszabály 24. §. módosítása; — szolgálati rendtartás előterjesztése; az igazgatóság különféle lénykedésének elbírálása tárgyában.

Szavazati jogot adnak a társaság közgyűlésén (alapszabályok 15 és 20. §.) egyaránt a társaság részvényei s illetőleg élvezeti jegyei, ha legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letéteményeztetnek; 20 drb részvény vagy élvezeti jegy után egy szavazat gyakorolható, oly megszorítással azonban, hogy 20 szavazatnál többet egy részvényes sem gyakorolhat sem saját nevében, sem pedig megbízásból.

Felhívotnak tehát a f. c. részvényes urak, kik a jelen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, miszerint a címleteiket, a szelvényekkel együtt, beleértve a folyó évi május 1-én lejárt is, szám és névjegyzék kíséretében bezarolag f. évi április hó 12-ig az igazgatóságnál (Budapesten, V., Lipót-körút 22. szám) délelőtt 9-12 óra között, térítvény mellett letenni méltóztassanak, hol a szavazási igazolványokkal egyidejűleg az előterjesztendő zárszámla és mérleg, valamint a felügyelő-bizottság jelentése is átvehető lesz.

A letétbe szükséges nyomtatványok a társaság pénzügyi szakosztályban díjmentesen kaphatók.

Budapest, 1902 március hó 28.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Könyvvezető

28 éves, róm. kath. nőtlen 10 évi gyakorlattal rendelkező, érettségizett, széleskörű tapasztalattal bíró, a könyvitel és az irodai munkálatok minden ágában jártas könyvelő, ki a gazdasági könyvitelben is magas színvonalu tanulmányokat végzett s ezeket igazolni is képes, keres szerény feltételek mellett nagyobb gazdaságban, mint gazdasági könyvvivő, pénztári tiszt vagy uradalmi titkár alkalmaztatást. Szíves megkeresés Sz. J. jel alatt a kiadóhivatalba kéretik. 2037

GUMMI
és halhólyag-különlégességek, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan Rönle 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja. Capottes americans 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja. Diana-ív. havibaj-kötélék 2 forint 50 kr., 3 frt 50 kr. darabja

Magyar Orvosi Múszertárban
Budapest, VII., Kerepesi-út 32. szám, a Rókus-kórházal szemben.
Arjegyzzék ingyen, zárt dobtékban.
10 ftrnyi megrendelésnél 20% engedmény.